

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8P/27/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7824200322
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2024:7824200322.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom C. C. D., vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Rožňava, dieťa rodičov - matky B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., t. č. C. F. G., F. X a neuvedeného otca, za účasti náhradného rodiča maloletého dieťaťa H. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, E., na návrh Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny E., J. XXX, o pozbavenie rodičovských práv a povinností, osvojiteľnosť a ustanovenie poručníka, takto

rozhodol:

- Súd p o z b a v u j e matku B. B., nar. XX.XX.XXXX výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému dieťaťu A. B., nar. XX.XX.XXXX.
- Súd u s t a n o v u j e maloletému dieťaťu A. B., nar. XX.XX.XXXX za poručníka H. G., nar. XX.XX.XXXX.
- Poručník je povinný podávať súdu dvakrát do roka vždy k 30.06 a k 31.12. správu o maloletom dieťati a o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa.
- Súd konanie o osvojiteľnosti maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX zastavuje.
- Súd ruší rozsudok Okresného súdu Rožňava, sp.zn. 8P/143/2023-61 zo dňa 28.09.2023, právoplatný 17.11.2023, ktorým boli maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX a I. B., nar. XX.XX.XXXX zverené do náhradnej osobnej starostlivosti H. G..
- Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania

odôvodnenie:

1. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny E. (ďalej len „ÚPSVaR E.“) svojím návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.02.2024 sa domáhal pozbavenia rodičovských práv a povinností, vyslovenia osvojiteľnosti a ustanovenia poručníka vo vzťahu k maloletému dieťaťu A. B..

2. ÚPSVaR E. svoj návrh odôvodnil tým, že maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX pochádza z mimomanželského vzťahu z matky B. B., nar. XX.XX.XXXX a neuvedeného otca. Z mimomanželského vzťahu matky B. B., nar. XX.XX.XXXX a otca A. K., nar. XX.XX.XXXX pochádza aj ďalšie dieťa, maloletý I. B., nar. XX.XX.XXXX a z predchádzajúceho mimomanželského vzťahu matky B. B., nar. XX.XX.XXXX a otca L. M., nar. XX.XX.XXXX pochádza maloletý A. M., nar. XX.XX.XXXX, ktorý bol rozsudkom tunajšieho súdu, sp. zn. 8P/17/2018 zo dňa 04.03.2019 zverený do spoločnej náhradnej

osobnej starostlivosti starých rodičov N. B., nar. X.XX.XXXX a H. B., nar. XX.XX.XXXX. Maloletá A. B. bola uznesením tunajšieho súdu, sp. zn. OPPOm/1/2023 zo dňa 11.02.2023 dočasne zverená do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny C. – G. B.. Rovnako tak, aj maloletý I. B. bol uznesením tunajšieho súdu sp. zn. OPPOm/2/2023 zo dňa 14.02.2023 dočasne zverený do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny C. – G. B.. Obe deti sa nachádzali vzhľadom na svoj nízky vek v profesionálnej rodine H. G., ktorý si k maloletým deťom vytvoril citový vzťah. Na tunajší súd si podal návrh na zverenie maloletých detí B. do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd jeho návrhu vyhovel a rozsudkom sp. zn. 8P/143/2023 zo dňa 28.09.2023, právoplatným dňa 17.11.2023 zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti H. G.. Matka maloletých detí sa o deti dlhodobo nezaujíma a uprednostňuje pred starostlivosťou o deti svoje vlastné potreby. Po vyňatí maloletej zo starostlivosti matky sa o ňu zaujíma iba stará matka zo strany matky N. B., ktorá má v spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti staršieho syna matky maloletého A. M.. V minulosti sa vyjadrila, že starostlivosť o ďalšie maloleté dieťa by už nevládla. Z toho vyplýva, že dieťa nemôže byť navrátené do biologickej rodiny.

3. Tunajší súd uznesením sp.zn. 8P/27/2024 - 17 zo dňa 19.02.2024 ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka v osobe Mgr. Milana Kraka, vyššieho súdneho úradníka Okresného súdu Rožňava.

4. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi - rodným listom maloletej, správami o vykonaných šetreniach v rodine ÚPSVaR E., správou zo zariadenia ZEM detí D., správou ÚPSVaR D., správou Obce E., pripojenými spismi tunajšieho súdu sp.zn. 8P/220/2023, 8P/143/2023, 8P/57/2023, tiež aj celým obsahom pripojených spisov, a následne aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu.

5. Súd pojednával v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa, ktorá svoju neúčasť riadne a včas neospravedlnila, resp. predvolanie na pojednávanie ani neprevzala a toho času sa nachádza na neznámom mieste.

6. Na pojednávaní konanom dňa 22.04.2024 navrhovateľ trval na podanom návrhu v celom rozsahu, nakoľko matka nedisponuje rodičovskými povinnosťami voči maloletej. Svojím konaním matka ohrozila vývin maloletého dieťaťa, kedy uprednostňovala svoje potreby a o maloleté dieťa doposiaľ neprejavuje žiadny záujem. Matka maloletej si svoje rodičovské povinnosti neplní už dlhodobo. Aj na pojednávaní vypočutý náhradný rodič maloletého dieťaťa s návrhom súhlasil, s poukazom na to, že od doby, čo sú maloleté deti v jeho starostlivosti matka o ne neprejavila žiadny záujem. Ďalej vo svojej výpovedi uviedol, že súhlasí s tým, aby bol ustanovený za poručníka maloletej A.. Tiež dodal, že u maloletej nie sú žiadne poruchy správania a so starostlivosťou o maloletú mu vypomáha aj jeho teta, s ktorou v podstate spoločne zabezpečujú starostlivosť o maloleté deti.

7. Kolízny opatrovník na predmetnom pojednávaní súhlasil s návrhom, s poukazom na skutočnosti ktoré vyplývajú zo súdneho spisu a navrhol návrhu vyhovieť v celom rozsahu.

8. Zo správy ÚPSVaR E. zo dňa 28.02.2024 vyplýva, že matka sa o maloletú dlhodobo nezaujíma a uprednostňuje pred jej starostlivosťou svoje vlastné potreby. Po vyňatí maloletej zo starostlivosti matky sa o ňu zaujíma iba stará matka zo strany matky maloletej pani B.. Dňa 15.02.2024 oddelenie SPODaSK kontaktovala zamestnankyňa CDR Zem detí – D., ktorá uviedla, že sa v ich zariadení núdzového bývania nachádza matka maloletých detí B., kde matka uviedla, že by mala záujem sa so svojimi maloletými deťmi skontaktovať, ale v skutočnosti sa s deťmi neskontovala, nenavštívila ich, ani sa inak o deti nezaujíkala.

9. Zo správy ZEM DETÍ – D., doručenej tunajšiemu súdu dňa 20.03.2024 je zrejmé, že matka maloletej bola prijatá do zariadenia dňa 05.02.2024, na základe odporúčania zariadenia – I. M. E. O. D. M. B. P. E.. Na žiadosť matky maloletého dieťaťa zamestnankyňa zariadenia kontaktovala oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately v E., za účelom dohody osobného stretnutia matky s maloletými deťmi B., avšak matka maloletých detí zo zariadenia odišla dňa 29.02.2024 a nemali informáciu o tom, že by sa o deti zaujíkala a stretla sa s nimi.

10. Zo správy ÚPSVaR E. zo dňa 19.04.2024 súd zistil, že dňa 18.03.2024 na základe e-mailu starej matky detí zo strany otca, ktorá sa dožadovala informácií o svojich vnúčatách bol prevedený pohovor s

tetou detí, pani D., ktorá uviedla, že v žiadnom prípade neodporúča kontakt detí s rodičmi. Prevedený bol aj telefonický rozhovor so starou matkou maloletých detí, pani K. a bolo jej poskytnuté sociálnoprávne poradenstvo, nakoľko nebola účastníčkou konania o zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Stará matka sa vyjadrila, že v žiadnom prípade neodporúča deti zverovať späť rodičom, nakoľko matka maloletej sa zdržiava v D. aj so svojím druhom a žijú ako bezdomovci. Z vykonaného telefonického rozhovoru zo dňa 10.04.2024 so zamestnankyňou núdzového bývania v C. F. G. sa dozvedeli, že matka odkedy opustila ich zariadenie sa do zariadenia už nevrátila. V zariadení sa mala zdržiavať zhruba 3 týždne. Jej súčasná adresa nie je známa. Dňa 19.04.2024 sa telefonicky kontaktovali so starou matkou maloletej zo strany matky, pani B., ktorá im uviedla, že s dcérou nie je v žiadnom kontakte posledných 5 mesiacov. Matka detí si ju podľa jej vyjadrenia zablokovala na sociálnej sieti Facebook. Telefonicky ju matka maloletých detí kontaktovala naposledy koncom roka 2023 s tým, aby jej poslala peniaze, ohľadom maloletých detí sa vôbec neinformovala. Na základe vyššie zistených skutočností dospeli k záveru, že matka nedisponuje dostatočnými rodičovskými zručnosťami, predpokladmi pre osobnú starostlivosť o deti, nakoľko v minulosti hrubo zanedbávala starostlivosť o svoje maloleté deti a uprednostňovala svoje vlastné potreby a o deti dlhodobo neprejavuje žiadny záujem. Svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností vôbec nevykonáva.

11. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch, týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi, alebo zákonodarnými orgánmi.

12. Podľa ustanovenia § 38 ods. 4/ Zákona č. 36/2005 Z.z., zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

13. Podľa ustanovenia § 39 ods. 2/ Zákona o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

14. Podľa ustanovenia § 39 ods. 4/ Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

15. Podľa ustanovenia § 56 ods. 1/ 2/ 3/ Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v rozsahu súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. Ak sa poručník o dieťa osobne nestará dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

16. Podľa ustanovenia § 57 ods. 1/ 2/ 3/ 4/ Zákona o rodine, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu. Za poručníka maloletého dieťaťa možno ustanoviť aj manželov. Ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu. Do času, kým nie je maloletému dieťaťu ustanovený poručník, alebo do času, kým sa ustanovený poručník neujme svojej funkcie, robí neodkladné úkony v záujme maloletého dieťaťa opatrovník ustanovený podľa § 60.

17. Podľa ustanovenia § 58 ods. 1/ 2/ 3/ 4/ 5/ 6/ 7/ Zákona o rodine, V rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.9) Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o

výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách. Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu. Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí. Za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody. Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva. Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

18. V zmysle ustanovenia § 102 ods. 1/ písm. a) Zákona o rodine, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

19. Podľa ustanovenia § 102 ods. 3/ Zákona o rodine, súhlas na osvojenie v prípadoch uvedených v odseku 1/ dáva opatrovník, ktorý bol osvojovanému maloletému dieťaťu ustanovený v konaní o osvojenie. Na ustanovenie opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia opatrovníka zaniká vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

20. Podľa ustanovenia § 102 ods. 4/ Zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1/ rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

21. V zmysle ustanovenia § 137 ods. 1/ 2/ Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálno - právnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie v ktorom je dieťa umiestnené. Ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva môže začať konanie aj bez návrhu, ak sa už nezačalo skôr na návrh.

22. V zmysle ustanovenia § 138 ods. 1/ 2/ 3/ 4/ CMP, účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý dosiahol vek 16 rokov je účastníkom, aj keď nie je zákonným zástupcom dieťaťa. V konaní má spôsobilosť samostatne konať pred súdom. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý nedosiahol vek 16 rokov, musí byť zastúpený svojím zákonným zástupcom. Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi, ak sú pozbavení rodičovských práv a povinností, ak sú pozbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak nie sú schopní posúdiť dôsledky osvojenia. V týchto prípadoch je účastníkom poručník. Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi ani vtedy, ak dali súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

23. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že maloletá A. bola dočasne zverená do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny C. – G. B. spolu s jej bratom maloletým I., neskôr sa obe maloleté deti nachádzali vzhľadom na svoj nízky vek v profesionálnej rodine H. G., ku ktorému si deti vytvorili citový vzťah a tak boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti profesionálneho rodiča H. G.. Rodičia maloletej ako aj najbližšia rodina neprejavujú o maloleté deti žiadny záujem už dlhodobo. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že rodičia si už dlhší čas neplnia svoje rodičovské povinnosti voči maloletým deťom, a tak nie je predpoklad, že by matka maloletej mala záujem zmeniť svoje konanie a začala sa o svoje maloleté deti prejavovať záujem. Z prevedeného dokazovania vyplýva, že v profesionálnej rodine sú pre maloletú vytvorené vhodné podmienky pre jej výchovu a starostlivosť, v profesionálnej rodine je aj so svojím starším bratom I. a je celkom zjavne v záujme maloletého dieťaťa sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti, nakoľko perspektíva úpravy pomerov v jej pôvodnej rodine je prakticky nereálna.

24. Na základe vyššie uvedených skutočností, citovaných zákonných ustanovení a predovšetkým s poukazom na to, že prvoradým hľadiskom v tomto konaní je záujem dieťaťa, súd rozhodol tak, že

pozbavil matku maloletého dieťaťa výkonu rodičovských práv a povinností a maloletej ustanovil za poručníka H. G..

25. S poukazom na späťvzatie časti návrhu o osvojiteľnosť maloletej A. B. súd konanie zastavil s zmysle ustanovenia § 29 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z.z. CMP.

26. Podľa ustanovenia § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1, 2 CSP,

(1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.